

dosarul nr. 2ra-267/2020

prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Vulcănești (I. Botezatu)
instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (A. Curdov, G. Colev, Șt. Starciuc)

ÎNCHEIERE

19 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Rișilean Evghenia, reprezentată de avocatul Jecov Nicolai,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Rișilean Evghenia împotriva Direcției Generale de Învățământ Găgăuzia cu privire la anularea ordinului, restabilirea la lucru, achitarea salariului pentru perioada lipsei forțate de la lucru, repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost admis apelul declarat de Rișilean Evghenia, a fost casată hotărârea din 12 iulie 2019 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești și a fost emisă o hotărâre nouă de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă

La 04 ianuarie 2018 Rișilean Evghenia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Direcției Generale de Învățământ Găgăuzia, prin care a solicitat anularea ordinului nr. 02-2/315 din 26 decembrie 2017 a Direcției Generale de Învățământ Găgăuzia, restabilirea în funcția deținută, achitarea salariului pentru perioada lipsei forțate de la lucru (începând cu 26.12.2017 și până la emiterea hotărârii judecătorești) reieșind din mărimea salariului stabilit, obligarea pârâtului de a anula în modul stabilit a înscrierii în carnetul de muncă cu privire la încetarea raporturilor de muncă și repararea prejudiciului moral 20 000 de lei.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 25 martie 2015 a încheiat cu Direcția Generală de Învățământ Găgăuzia un contractul de muncă nr. 13/15 prin care a fost angajată la serviciu în instituție de învățământ mediu, ciclul 11, Liceul Teoretic Cișmichioi în funcția de director interimar pe un termen de la 25.03.2015 pe perioada desfășurării concursului și numirii unui nou director.

La data de 26 decembrie 2017 angajatorul a emis ordinul nr. 02-2/315 cu privire la încetarea contractului individual de muncă în legătură cu atingerea vârstei

de 65 de ani, în baza prevederilor art. 82 lit. i) Codul muncii, începând cu 26.12.2017.

Reclamanta a considerat ordinul nr. 02-2/315 din 26.12.2017 ca fiind ilegal și pasibil anulării. A menționat în acest sens că Liceul Teoretic Cișmichioi, unde a fost angajată în funcția de director interimar, nu este o unitate de stat sau municipală, sau o unitate cu capital majoritar de stat, ci este o instituție publică de învățământ, adică o organizație non-comercială. Astfel, temeiul pentru încetarea raporturilor de muncă stabilit de art. 82 lit. i) Codul muncii, nu se răsfrânge asupra conducătorilor instituțiilor publice de învățământ. Respectiv, circumstanțele indicate în calitate de temei pentru încetarea contractului individual de muncă pe durată determinată, aplicabile litigiului, lipsesc.

A mai menționat că ordinul a fost emis în perioada când dânsa se afla în concediu medical, acțiune ce contravine prevederilor art. 86 alin. (2) Codul muncii.

Prin hotărârea din 12 iulie 2019 a Judecătorei Comrat, sediul Vulcănești acțiunea privind anularea ordinului nr. 02-2/315 din 26.12.2017 a fost respinsă.

La 12 iulie 2019 Rișilean Evghenia a declarat apel împotriva hotărârii din 12 iulie 2019 a Judecătorei Comrat, sediul Vulcănești, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Comrat, a fost admis apelul declarat de Rișilean Evghenia, a fost casată hotărârea din 12 iulie 2019 a Judecătorei Comrat, sediul Vulcănești și a fost emisă o hotărâre nouă de respingere a acțiunii.

Instanța de apel a considerat că hotărârea primei instanțe urmează a fi casată din alte temeiuri, deoarece prima instanță nu s-a expus în dispozitivul hotărârii asupra tuturor capetelor de cerere, ci s-a limitat doar în refuzul admiterii acțiunii în partea anulării ordinului nr. 02-2/315 din 26.12.2017.

Instanța de apel a constatat că ordinul nr. 02-2/315 din 26.12.2017 a fost emis în limitele legii și nu există temei pentru a-l anula. În acest sens, a menționat că acțiunea contractului individual de muncă nr. 13/15 din 25.03.2015 a fost încetat în baza ordinului nr. 02-2/315 din 26.12.2017, în circumstanțe ce nu depind de voința părților și anume în legătură cu atingerea de către Rișilean Evghenia a vârstei de 65 de ani, în temeiul art. 82 lit. i) Codul muncii.

În conformitate cu art. 82 lit. i) Codul muncii, contractul individual de muncă încetează în circumstanțe ce nu depind de voința părților în caz de atingere a vârstei de 65 de ani de către conducătorul unității de stat, inclusiv municipale, sau al unității cu capital majoritar de stat.

În acest sens, instanța de apel a respins argumentele puse la baza acțiunii, precum că ordinul 02-2/315 din 26.12.2017 privind încetarea contractului de muncă în baza art. 82 lit. i) Codul muncii, ar fi ilegal în legătură cu faptul că instituția de învățământ în care activa reclamanta în calitate de director interimar, nu este de stat, nici municipală, sau unitate cu capital majoritar de stat.

La acest capitol, reieșind din prevederile art. 15 alin. (3), art. 18 alin. (5), (6) Codul educației, instanța de apel a stabilit că Liceul Teoretic Cișmichioi este o instituție publică de învățământ.

Totodată, prin răspunsul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al RM la interpelarea Direcției Generale de Învățământ a Găgăuziei, s-a explicat că prevederile art. 82 lit. i) Codul muncii se aplică pentru toți conducătorii instituțiilor de învățământ întemeiate de autoritățile administrației publice locale sau de către autoritățile administrației publice centrale, precum și s-a indicat că instituția de învățământ se referă la categoria instituției de stat. Respectiv prevederile art. 82 lit. i) Codul muncii cu privire la încetarea contractului individual de muncă în temeiul atingerii vârstei de 65 de ani, se aplică în egală măsură conducătorilor instituțiilor de învățământ medii.

Subsecvent, instanța de apel a considerat neîntemeiate și celelalte pretenții din acțiune.

La 29 noiembrie 2019 Rișilean Evghenia, reprezentată de avocatul Jecov Nicolai, a declarat recurs împotriva deciziei din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Comrat, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a interpretat eronat legea, când a identificat noțiunea de „întreprindere de stat” cu noțiunea de „instituție publică de învățământ”. Iar răspunsul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al RM nu poate fi admis ca un argument, deoarece ministerele nu au atribuția de interpretare a legii și prin urmare nu are putere probantă.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel Comrat a emis decizia la data de 30 octombrie 2019. Prin urmare, recursul declarat la data de 29 noiembrie 2019 este în termen.

Prin referință Direcția Generală Învățământ Găgăuzia a solicitat respingerea recursului.

Examinând temeiurile recursului declarat de Rișilean Evghenia, reprezentată de avocatul Jecov Nicolai, în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Rișilean Evghenia, reprezentată de avocatul Jecov Nicolai, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Rișilean Evghenia, reprezentată de avocatul Jecov Nicolai.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Rișilean Evghenia, reprezentată de avocatul Jecov Nicolai, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru